

KS. RYSZARD KAMIŃSKI, ZBIGNIEW NARECKI
Lublin

BIBLIOGRAFIA DOTYCZĄCA DUSZPASTERSTWA TRZEŻWOŚCI

Kształtowaniu świadomości Polaków na temat alkoholizmu i duszpasterstwa trzeźwości służą publikacje o charakterze teologiczno-pastoralnym, psychologicznym, socjologicznym itd. Są adresowane nie tylko do ludzi uzależnionych od alkoholu i potrzebujących oddziaływania profilaktycznego, ale także do tych, którzy podejmują walkę z pijaństwem i wspierają duszpasterstwo trzeźwości. W wielu publikacjach można znaleźć aktualne propozycje na ten temat; czasem wymagają one tylko pewnego pogłębienia.

Bibliografię dotyczącą duszpasterstwa trzeźwości przedstawiamy w kilku blokach tematycznych, wyodrębnionych dla większej przejrzystości według merytorycznej zasady porządkującej. Najpierw wymieniamy publikacje wskazujące na rozwój duszpasterstwa trzeźwości, potem dokumenty i opracowania zawierające wytyczne Kościoła w Polsce dla kościelnej działalności trzeźwościowej, wreszcie prace dotyczące podmiotu duszpasterstwa trzeźwości i wychowania do trzeźwości i abstynencji. Na końcu znajdują się publikacje poświęcone różnym formom duszpasterstwa trzeźwości.

I. HISTORYCZNY ROZWÓJ DUSZPASTERSTWA TRZEŻWOŚCI

B a r t o s J.: Polskie kaznodziejstwo trzeźwościowe w latach 1945-1975. Studium Homiletyczne. Lublin 1978 (mps BKUL).

B l a c h n i c k i F.: Krucjata Trzeźwości. „Homo Dei” 27:1958 z. 4 s. 612-624.

T e n ż e: Krucjata Wyzwolenia Człowieka czyli Dzieło Niepokalanej Matki Kościoła. B.m. 1979.

T e n ż e: Abstynenckie Credo Krucjaty Wstrzemięźliwości. „Homo Dei” 28:1959 z. 5 s. 730-733.

Duszpasterskie akcje związane z Tygodniem Modlitw o Trzeźwość Narodu. „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 27:1972 nr 2 s. 35-49.

H a ł a s z k o M.: Duszpasterska akcja przeciwalkoholowa w Polsce w latach 1959-1980. Lublin 1981 (mps BKUL).

- K o c h a ń s k i J.: Moralno-religijny program otrzeźwienia Narodu na podstawie listów pasterskich Prymasa Polski Kard. S. Wyszyńskiego (1948-1981). Lublin 1981 (mps BKUL).
- K o r ż a H.: Abstynencki Ruch. W: Encyklopedia Katolicka. T. 1. Red. F. Gryglewicz, R. Łukaszyk, Z. Sułowski. Lublin 1973 k. 43-47.
- T e n ż e: Ruch Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego. „Trzeźwymi bądźcie” 1:1983 nr 1 s. 6-14.
- T e n ż e: Działalność przeciwalkoholowa jako akcja społeczna na podstawie socjografii Krucjaty Wstrzemięźliwości. Lublin 1966 (mps BKUL).
- T e n ż e: Społeczna polityka duszpasterstwa trzeźwościowego. W: Antropologiczne kategorie trzeźwości. Red. K. Majdański. Warszawa 1980 s. 59-65.
- K r a s i ń s k i J.: Duszpasterstwo trzeźwości (bp Piotr jako apostoł trzeźwości i abstynencji). „Studia Sandomierskie” 3:1982 s. 143-162.
- K o t l i m o w s k i R.: Wychowanie do trzeźwości w świetle miesięcznika „Problemy alkoholizmu” w latach 1980-1987. Lublin 1988 (mps BKUL).
- K r z y s z o w s k i T.: Dom rekolekcyjny duszpasterstwa trzeźwości przy klasztorze Ojców Kapucynów w Zakroczymiu. W: Antropologiczne kategorie trzeźwości. Red. K. Majdański. Warszawa 1980 s. 85-92.
- K w i a t k o w s k i M.: Wychowanie do trzeźwości w nauczaniu Kościoła Katolickiego w Polsce w latach 1947-1987. Lublin 1988 (mps BKUL).
- L i s o w s k i M.: Duszpasterstwo alkoholików w RTMK. Warszawa 1987.
- T e n ż e: Duszpasterstwo alkoholików. „Problemy Alkoholizmu” 5:1985 nr 11 s. 17-18.
- T e n ż e: Ruch trzeźwości im. Maksymiliana Kolbego a duszpasterstwo alkoholików. „Trzeźwymi Bądźcie” 4:1986 nr 5-6 s. 7-19.
- M a c i e j e w s k i Z.: Teologiczno-moralne podstawy Krucjaty Wyzwolenia Człowieka w ujęciu ks. Franciszka Blachnickiego. Lublin 1990 (mps BKUL).
- Memoriał w sprawie rozwoju Ruchu Trzeźwości w latach 1984-1987. „Trzeźwymi bądźcie” 2:1984 nr 1 s. 15-16.
- M o c z a r s k i K.: Historia alkoholizmu i walki z nim. Warszawa 1983.
- T e n ż e: W 150-lecie ruchu przeciwalkoholowego w Polsce. „Problemy Alkoholizmu” 1969 nr 1 s. 1-7 i nr 2 s. 8-12.
- N a p i ó r k o w s k i K.: Praca duszpasterska nad trzeźwością. „Kronika Diecezji Włocławskiej” 1984 nr 1-2 s. 32-35.
- N a r e c k i Z.: Kościół wobec kwestii alkoholizmu w Polsce. Spostrzeżenia–Zadania–Postulaty ewangelizacyjne. „O ład moralny” 1989 nr 4 s. 16-49.
- N o w a k N.: Kościół w Polsce wobec zagrożeń alkoholizmu i narkomanii. „Wiadomości Kościelne Archidiecezji w Białymstoku” 1984 nr 3 s. 62-73.
- O r z e ł S.: Motywacja abstynencji w ruchu przeciwalkoholowym „Krucjata Wstrzemięźliwości” Lublin 1980 (mps BKUL).
- O s m ó l s k i W.: Alkoholizm problemem drugiego tysiąclecia chrześcijaństwa w Polsce. „Homo Dei” 37:1968 nr 2 s. 97-102.
- T e n ż e: Kaznodziejstwo przeciwalkoholowe zagadnieniem ostatniej doby. „Homo Dei” 29:1960 nr 5-6 s. 722-728.
- T e n ż e: Kościelna akcja przeciwalkoholowa. „Wiadomości Archidiecezjalne Warszawskie” 1972 nr 3 s. 78-80.

- P a d a c z W.: Katolicka akcja trzeźwościowa w Polsce porozbiorowej. „Homo Dei” 32:1963 nr 1 s. 26-33.
- T e n ż e: Podręcznik organizacyjny Bractw Trzeźwości. Warszawa 1939.
- T e n ż e: Wysiłki i prace Kościoła Katolickiego w szerzeniu cnoty trzeźwości na ziemiach polskich. W: Podręcznik alkoholologii duszpasterskiej. Warszawa 1963 s. 62-75.
- Parafialny Apostolat Trzeźwości. Koła św. Stanisława (Instrukcja Diecezjalna). „Currenda” 1980 nr 10-12 s. 289-294.
- P a w ł o w s k i A.: Niektóre problemy duszpasterstwa trzeźwości w okresie Nawiedzenia Obrazu Matki Bożej. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1976 nr 12 s. 275-278.
- Permanentna troska Kościoła o trzeźwość Narodu. Zakroczym 1978 (mps).
- P i e c h o t a F.: Z działalności trzeźwościowej oo. Kapucynów w diecezji opolskiej. „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 1978 nr 4-5 s. 160.
- Piętolecie Koła Abstynentów im. A. Małkowskiego (Jednodniówka). Kraków 1976.
- P o d l e s k i P.: Problem alkoholizmu na terenie Diecezji Chełmińskiej od połowy XIX wieku do 1939 roku. Lublin 1985 (mps BKUL).
- R o m a n i u k M.: Ksiądz Prymas Stefan Wyszyński wobec rozpicia i otrzeźwienia Narodu. „Trzeźwymi bądźcie” 4:1986 nr 3 s. 11-40.
- S a d o w s k a A.: Z prac trzeźwościowych Kościoła rzymsko-katolickiego o ramowym regulaminie Ruchu Trzeźwości im. Maksymiliana Kolbego. „Problemy Alkoholizmu” 1986 nr 6 s. 15-16.
- S z c z u r e k H.: Cele i zadania Duszpasterstwa Trzeźwości w Zakroczymiu. „Chrześcijanin w świecie” 1977 nr 11-12 s. 162-167.
- S z y m b o r s k i J.: Ocena dotychczasowej działalności „Akcji Trzeźwości” i program pracy duszpasterskiej w archidiecezji warszawskiej na rzecz wyzwolenia społeczeństwa z alkoholizmu i niktynizmu. „Biuletyn Domu Rekolekcyjnego Duszpasterstwa Trzeźwości w Zakroczymiu” 1981 nr 13.
- Szósty Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1972 nr 11 s. 256-260.
- T r o c h i m i u k G.: Młodzieżowy ruch trzeźwościowy. Warszawa 1976.
- Trzeci Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1970 nr 1 s. 14-17.
- W i l g o s z R.: Motywacja cnoty trzeźwości w polskiej literaturze teologicznej. Lublin 1982 (mps BKUL).
- W o j t k o w s k i A.: Z dziejów alkoholizmu i walki z nim w Polsce. Zakroczym 1973 (mps).
- Zakroczym '85. „W drodze” 1985 nr 11-12 s. 184-185.
- Zarys działalności trzeźwościowej i ruchu abstynenckiego. „Biuletyn Domu Rekolekcyjnego Duszpasterstwa Trzeźwości w Zakroczymiu” 1980 nr 8.
- Ż d a n u k T.: Trzeźwość i abstynencja w publikacjach i działalności ks. Michała Sopoćki. Lublin 1980 (mps BKUL).

II. WYTYCZNE KOŚCIOŁA W POLSCE DLA DUSZPASTERSTWA TRZEŻWOŚCI

- C y r a n C.: Propozycje duszpasterskie dotyczące problemu trzeźwości w oparciu o uchwały I Synodu Diecezji Katowickiej. „Wiadomości Diecezjalne” 1979 nr 3 s. 95-97.
- Episkopat Polski. Instrukcja duszpasterska w sprawie zaprowadzenia Ruchu Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego we wszystkich parafiach w Polsce. „Wiadomości Archidiecezjalne Gnieźnieńskie” 1985 nr 1-2 s. 16-21.
- Episkopat Polski. Ramowy Regulamin Ruchu Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego uchwalony przez Komisję Episkopatu d/s Trzeźwości. „Wiadomości Archidiecezjalne Gnieźnieńskie” 1985 nr 1-2 s. 21-32.
- Episkopat Polski. Ruch Trzeźwościowy im. św. Maksymiliana Kolbego. „Kronika Diecezji Włocławskiej” 1983 nr 5-6 s. 110-120.
- Instrukcja o duszpasterskiej pracy trzeźwości w diecezji przemyskiej. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1974 nr 1 s. 1-9.
- J o p F.: W sprawie modlitw o trzeźwość Narodu. „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 1975 nr 6 s. 175.
- T e n ż e: Zarządzenia w sprawie Tygodnia Modlitw o Trzeźwość Narodu i popieranie trzeźwości przez osobistą praktykę wstrzemięźliwości kapłańskiej. „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 1968 nr 3 s. 92-93.
- K a p i a s E.: Ruch abstynencko-trzeźwościowy na Górnym Śląsku w latach 1925-1939 w części obejmującej diecezję katowicką. Lublin 1990 (mps BKUL).
- K o c h a n s k i J.: Moralno-religijny program otrzeźwienia narodu na podstawie Listów Pasterskich Prymasa Polski Kardynała Stefana Wyszyńskiego (1948-1981). Lublin 1987 (mps BKUL).
- K o r ź a H.: Trzeźwość narodu – warunkiem i podstawą rozwoju. „Problemy Alkoholizmu” 1983 nr 11 s. 19-20.
- T e n ż e: Wytyczne Episkopatu – komentarz. Zakroczym 1976 (mps).
- K r z y s z o w s k i T.: Przewodnik abstynenta i działacza trzeźwości. Warszawa 1984.
- T e n ż e: Sylwetki wybitnych abstynentów i działaczy trzeźwościowych. „Biuletyn Domu Rekolekcyjnego Duszpasterstwa Trzeźwości w Zakroczymiu” Zakroczym 1981 nr 12 s. 28-29.
- L e w a n d o w s k i A.: Najważniejsze problemy moralne w listach Episkopatu Polski w latach 1945-1974. Lublin 1987 (mps BKUL).
- List pasterski Episkopatu Polski „O pijaństwie”. W: Listy Episkopatu Polski (1945-1974). Paris 1975 s. 49-50.
- M a k ó w k a A.: Współczesna profilaktyka przeciwalkoholowa w świetle zasad moralności chrześcijańskiej. Lublin 1979 (mps BKUL).
- Materiały pomocnicze: o zwycięstwo trzeźwości w polskich sercach. XX Tydzień modłów o trzeźwość narodu. Pelplin 1987.
- M a z u r J.: Wskazania Kościelnej Działalności Trzeźwościowej na rok 1973/74. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 266-268.
- P a d a c z W.: Państwowa ustawa przeciwalkoholowa w aspekcie duszpasterskim. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 228-240.

- P a w ł o w s k i A.:** Aktualne wskazania dla duszpasterstwa trzeźwości w parafii. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1973 nr 9 s. 211-213.
- T e n ż e:** Odezwa w sprawie duszpasterstwa trzeźwości. „Kronika Diecezji Włocławskiej” 1963 nr 3-4 s. 88-92.
- Piąty Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu (Założenia, program, uwagi wykonawcze).** „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1971 nr 11 s. 255-259.
- Polscy biskupi wzywają do abstynencji i trzeźwości.** „Notificationes e Curia Metropolitana Cracoviensi” 1993 nr 7-9 s. 386-390.
- Praca trzeźwościowa w Adwencie.** „Gorzowskie Wiadomości Kościelne” 1960 nr 11 s. 492-493.
- Projekt programu pracy trzeźwościowej.** „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 269-280.
- Propozycje związane z Kongresową Akcją Trzeźwości – 24 maj 1987.** 219 Konferencja Plenarna Episkopatu Polski. Warszawa 10-11 marca 1987 (mps).
- Prymas Polski do kapłanów w sprawie wzmożenia Kościelnej Działalności Trzeźwościowej.** „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 1980 nr 6 s. 136-142.
- Przypomnienie o pracy trzeźwościowej w Wielkim Poście.** „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1962 nr 1 s. 13-14.
- Przypomnienie w sprawie duszpasterstwa trzeźwości.** „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Poznańskiej” 1967 nr 9 s. 199.
- Regulamin RTMK.** Zakroczym 1983.
- S e e l i e b A.:** Katolickie motywy w walce o trzeźwość narodu. „Caritas” 1949 nr 4 s. 113-114.
- Statut Klubu Abstynentów „Odnowa”.** Tarnów 1971 (mps Archiwum Klubu „Odnowa”).
- Statut Parafialnego Apostolatu Trzeźwości i Kół św. Stanisława.** W: IV Synod Diecezji Tarnowskiej. Tarnów 1986 s. 492-496.
- Ś l e d z i a n o w s k i J.:** Kongres Trzeźwościowy w Kielcach. „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 1993 nr 4 s. 387-391.
- T o k a r c z u k I.:** Instrukcja o duszpasterskiej pracy trzeźwościowej w diecezji przemyskiej. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1974 nr 1 s. 1-9.
- T o ł k a n M.:** Program trzeźwości narodowej wymaga zmiany strategii i walki z alkoholizmem. „Problemy Alkoholizmu” 1:1981 nr 10 s. 12-13.
- Wezwanie Episkopatu Polski do trzeźwości.** „Wiadomości Archidiecezjalne Gnieźnieńskie” 1965 nr 11 s. 252-257.
- Wezwanie Episkopatu Polski do walki z nietrzeźwością.** „Orędownik Diecezji Chełmińskiej” 1970 nr 1-4 s. 10-12.
- W y s z y ń s k i S.:** List do kapłanów w sprawie wzmożenia Kościelnej Działalności Trzeźwościowej. „Warmińskie Wiadomości Diecezjalne” 1980 nr 1 s. 15-19.
- Wytyczne duszpasterskie dotyczące pracy parafialnych wspólnot trzeźwościowych.** „Notificationes e Curia Metropolitana Cracoviensi” 1993 nr 1-3 s. 160-166.
- Wytyczne Episkopatu Polski do kościelnej działalności trzeźwościowej.** „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” nr 6 s. 131-136.
- Wytyczne Episkopatu Polski dla kościelnej działalności trzeźwościowej.** „Gorzowskie Wiadomości Kościelne” 1971 nr 12 s. 267-271.

- Wytyczne Episkopatu Polski dla kościelnej działalności trzeźwościowej z 17 VI 1959 roku znowelizowana 1 IV 1971 r. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 262-267.
- Zachęta do upowszechniania trzeźwości. 157 Konferencja Episkopatu Polski z dn. 10 lutego 1977 roku w Warszawie. „Currenda” 1977 nr 5-8 s. 154-157.
- Zachęta Episkopatu Polski do upowszechniania trzeźwości. „Kronika Diecezji Włocławskiej” 1977 nr 3-4 s. 74-78.
- Z a r ę b a J.: Prośba do kapłanów i rodziców w sprawie trzeźwości. „Kronika Diecezji Włocławskiej” 1971 nr 9-11 s. 228-229.
- Zjazd duszpasterski Krucjaty Trzeźwości. „Wrocławskie Wiadomości Kościelne” 1958 nr 7 s. 402-403.
- Z racji Wielkiego Postu – list pasterski Episkopatu Polski na temat trzeźwości. „Oreodownik Diecezji Chełmińskiej” 1992 nr 3 s. 71-75.
- Ż y ł k a K.: Zwalczenie wad narodowych w katechizmie religii katolickiej. Lublin 1992 (mps BKUL).

III. PODMIOT DUSZPASTERSTWA ORAZ WYCHOWANIE W TRZEŻWOŚCI

- A b l e w i c z J.: O wychowaniu do trzeźwości. „Currenda” 1972 nr 7-12 s. 234-238.
- Abstynencja – Trzeźwość – Profilaktyka wychowawcza. Red. M. Rapacka. Warszawa 1969.
- B l a c h n i c k i F.: Problem alkoholizmu w świetle teologii wyzwolenia. „Diakonia Wyzwolenia Ruchu »Światło–Życie«” 1979 s. 5-6.
- T e n ż e: Wartości humanistyczne idei abstynenckiej. „Homo Dei” 29:1960 nr 1 s. 29-32.
- D a w i c k a A.: Problem psychoterapii alkoholików w aspekcie życia rodzinnego. Lublin 1982 (mps BKUL).
- D e c I.: Kapłan wobec problemu wychowania i samowychowania do trzeźwości. „Homo Dei” 54:1985 nr 2 s. 114-119.
- D u b i e l M.: Aspekty moralne abstynencji od napojów alkoholowych w polskich czasopismach katolickich w latach 1965-1985. Lublin 1989 (mps BKUL).
- F a ł k o w s k i S.: Społeczność parafialna – szkołą trzeźwości. W: Antropologiczne kategorie trzeźwości. Red. K. Majdański. Warszawa 1980 s. 41-48.
- T e n ż e: Z doświadczeń duszpasterza w walce z alkoholizmem. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s.241-251.
- F o u q u e t P.: Alkohol a religia. Zakroczym 1973 (mps).
- F r a n c z y k B.: Dezintegracja osobowości będąca wynikiem przewlekłego alkoholizmu jako czynnik destrukcyjny w kontaktach interpersonalnych w rodzinie. Lublin 1982 (mps BKUL).
- G a ł d y Ń s k i T.: Krzewiciele trzeźwości. Poznań 1936.
- G ł ó d F.: Psychologiczne uwarunkowania trzeźwości. W: Antropologiczne kategorie trzeźwości. Red. K. Majdański. Warszawa 1980 s. 23-29.
- G o m ó ł k a J.: Wychowanie do trzeźwości w rodzinie i poprzez rodzinę. „Koszański-Koło-brzeskie Wiadomości Diecezjalne” 1981 nr 1 s. 20-24.

- G r a n a t W.: Moralna ocena alkoholizmu. „Ateneum Kapłańskie” 46:1950 nr 283 s. 211-221.
- T e n ż e: Moralność katolicka wobec zagrożenia alkoholizmu. „Ateneum Kapłańskie” 46:1950 nr 282 s. 124-132.
- G r y g i e l S.: Alkoholizm a dialektyka pan–niewolnik. „Diakonia Wyzwolenia Ruchu »Światło–Życie«” 1979 s. 6-7.
- G r z e l a k J.: Drogi wychowania do trzeźwości. Lublin 1988 (mps BKUL).
- G u z i k M.: Wychowanie do trzeźwości w nauce i działalności ks. Bronisława Markiewicza. Lublin 1980 (mps BKUL).
- H a n a s E.: Niebezpieczeństwo alkoholizmu dla szczęścia rodzinnego, małżeństwa i środowiska. „Biblioteka Kaznodziejska” 1980 nr 105 s. 146-149.
- H r y n i e w i c z L.: Człowiek – alkohol – alkoholizm. Warszawa 1969.
- J u n d z i ł ł J.: Z problematyki wychowania przeciwalkoholowego dzieci i młodzieży. „Problemy Alkoholizmu” 2:1981 nr 6 s. 9-10.
- J u r g a B.: Laikat w parafialnej pracy trzeźwościowej. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1979 nr 8 s. 181-185.
- K a ł u ż a M.: Katecheza jako wychowanie do trzeźwości dzieci i młodzieży szkolnej. Opole 1989 (mps BKUL).
- K a m i ń s k i A., L e p a l c z y k J.: Problematyka wychowawczo-społeczna zwalczania alkoholizmu. Warszawa 1974.
- K a w e c k i W.: Wady narodowe w nauczaniu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. „Homo Dei” 55:1986 nr 4 s. 286-296.
- K i r k s t e i n F.: Abstynencja jako metoda umacniania trzeźwości. W: Zarys alkoholologii. Red. M. Lisowski. Kraków 1965 s. 189-212.
- Konferencja duszpasterzy charytatywnych i trzeźwościowych. „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 1974 nr 4 s. 127.
- K o r ż a H.: ABC wychowania trzeźwościowego. Zakroczym 1985.
- T e n ż e: ABC wychowania trzeźwościowego. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 173-201.
- T e n ż e: ABC wychowania trzeźwościowego. „Wiadomości Kościelne Białostockie” 1980 nr 2 s. 42-67.
- K r a s i ń s k i J.: Rodzina ostoją trzeźwości. „Biblioteka Kaznodziejska” 1973 nr 90 s. 65-68.
- K r z y ż K.: Problem motywacji moralnej w leczeniu alkoholizmu. Lublin–Nysa 1988 (mps BKUL).
- K u k o ł o w i c z T.: Obyczajowość rodzinna zapobiegająca alkoholizmowi. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 216-223.
- K u n o w s k i S.: Alkoholizm w rodzinie. Zakroczym 1987 (mps).
- T e n ż e: Alkoholizm a rodzina. W: Zarys alkoholologii. Red. M. Lisowski. Kraków 1965 s. 65-76.
- T e n ż e: Alkoholizm w rodzinie jako problem duszpasterski. „Homo Dei” 34:1965 nr 1 s. 96-105.
- L e ś n i k A.: Młodzież a alkohol. Opole 1980.
- L i c h o ń W.: Uzależnienie alkoholowe jako problem moralny w pamiętnikach alkoholików 1962–1982. Lublin 1987 (mps BKUL).

- L i s o w s k i M.: Alkoholizm (aspekt moralny). W: Encyklopedia Katolicka. T. 1. Red. F. Gryglewicz, R. Łukaszyk, Z. Sułowski. Lublin 1973 k. 374.
- T e n ż e: Alkoholizm a moralność. „Gorzowskie Wiadomości Kościelne” 1977 nr 4 s. 120-134.
- T e n ż e: Cnota trzeźwości. „Biuletyn Domu Rekolekcyjnego Duszpasterstwa Trzeźwości w Zakroczymiu”. Zakroczym 1981 nr 13.
- T e n ż e: Cnota trzeźwości i trzeźwościana formacja w Kościele. W: Bądźmy trzeźwi. Red. J. K. Falewicz. Warszawa 1982 s. 112-141.
- T e n ż e: Cnota trzeźwości w świetle teologii moralnej. Zakroczym 1972 (mps).
- T e n ż e: Nałóg pijaństwa. Studium moralne. Poznań 1958.
- T e n ż e: O trzeźwości w parafii. „Za i przeciw” 1987 nr 11 s. 417.
- T e n ż e: Pijaństwo i alkoholizm jako problem moralny. „Chrześcijanin w świecie” 1977 nr 2 s. 54-70.
- T e n ż e: Pijaństwo i alkoholizm jako problem społeczny, moralny i pastoralny. „Chrześcijanin w świecie” 1985 nr 5 s. 38-58.
- T e n ż e: Współczesne teorie źródeł alkoholizmu. „Chrześcijanin w świecie” 1977 nr 11-12 s. 148-160.
- Ł u k o w s k i Z.: Alkoholizm męża jako czynnik destrukcyjny więzi małżeńsko-rodzinnej. Lublin 1977 (mps BKUL).
- M i e s z c z a ń s k i W.: Drogi do nałogowego alkoholizmu w środowisku wiejskim na podstawie badań w parafii Podżyliny. Lublin 1976 (mps BKUL).
- O k r ę g l i c k i T.: Alkoholizm zagrożeniem rodziny. „Kalendarz Maryjny 1987” Olsztyn 1986.
- O s m ó l s k i W.: Alkoholizm – główny wróg duszpasterstwa. „Homo Dei” 26:1957 nr 1 s. 111-118.
- T e n ż e: Abstynencja czy umiarkowanie? „Homo Dei” 29:1960 nr 3 s. 447-448.
- T e n ż e: Ratowanie młodzieży przed pijaństwem i alkoholizmem. „Homo Dei” 35:1966 nr 3 s. 165-169.
- P a d a c z W.: Najważniejsze zadania duszpasterzy w walce z alkoholizmem. „Wiadomości Archidiecezjalne Warszawskie” 1961 nr 3-4 s. 101-104.
- P a r n o w s k a J., P i s a r s k a A.: Problemy profilaktyki alkoholowej młodzieży – przegląd badań amerykańskich. „Kwartalnik Pedagogiczny” 1987 nr 4 s. 142-152.
- P a w ł o w s k i A.: Kapłan – apostołem trzeźwości. „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1971 nr 12 s. 271-277.
- P i w o w a r s k i W.: Socjalizacja permanentna a kultura trzeźwości Polaków. „Problemy Alkoholizmu” 1:1980 nr 4 s. 11, 19-20.
- P o c i e c h a M.: Alkohol – wróg czy przyjaciel. Kalwaria Zebrzydowska 1974.
- P o s e ł Z., T o m c z a k J.: Koncepcja profilaktyki trójstopniowej w zastosowaniu do problemów związanych z alkoholizmem. „O ład moralny” 1989 nr 4 s. 83-91.
- R o m a n i u k M.: Jesienna sesja diecezjalnych duszpasterzy trzeźwości. „Trzeźwymi bądźcie” 6:1988 nr 6 s. 15-16.
- R y b i c k i J.: Alkoholizm w Polsce jako problem społeczny. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 151-155.
- R y ł k o T.: Wychowanie do trzeźwości. W: Zarys alkoholologii. Red. M. Lisowski. Kraków 1965 s. 213-236.

- R z y m o w s k i A.: Problematyka moralna w pamiętnikach alkoholików (Zagadnienia wybrane). Lublin 1977 (mps BKUL).
- S a d o w s k a A.: Rola duszpasterzy abstynentów. „Problemy Alkoholizmu” 8:1988 nr 4 s. 17-18.
- S a w i c k i W.: Profilaktyka przeciwalkoholowa wśród młodzieży. Warszawa 1979.
- S e e l v i g D., R e l c y D.: Nie piję; poradnik dla alkoholików, ich rodzin, przyjaciół i bliskich. Warszawa 1988.
- S k a l n a K.: Młodzież i alkohol. „Życie i Myśl” 1979 nr 2 s. 35-46.
- S t r z e l e c k i S.: Jak niszczone i po co Ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 3:1994 nr 1 s. 96-114.
- T e n ż e: Kapłan wobec grzechu alkoholizmu. „Homo Dei” 54:1985 nr 2 s. 119-126.
- S t r z e s z e w s k i Cz.: Rola rodziny w walce z alkoholizmem. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 209-215.
- S u ł k o w s k i A.: Alkoholizm. W: Encyklopedia Katolicka. T. 1. Red. F. Gryglewicz, R. Łukaszyk, Z. Sułowski. Lublin 1973 k. 373-374.
- Ś l e d z i a n o w s k i J.: Alkoholizm a zasady moralne. „Problemy Alkoholizmu” 8:1988 nr 11 s. 16-19.
- T e n ż e: Alkoholizm w świetle chrześcijańskich zasad moralnych. „Trzeźwymi bądźcie” 5:1987 nr 3 s. 19-32.
- Ś l i w i ń s k i A.: Rodzina szkołą trzeźwości. „Biblioteka Kaznodziejska” 1980 nr 104 s. 65-68.
- T a r a s i u k S.: „Bądźcie trzeźwi i czuwajcie!” Kapłan – duszpasterz – katecheta – wychowawca w akcji trzeźwości. Olsztyn 1968.
- T a r n o w s k i J.: Podstawowa rola rodziny w wychowaniu do trzeźwości. W: Antropologiczne kategorie trzeźwości. Red. W. Majdański. Warszawa 1980 s. 66-80.
- T o p o r k i e w i c z R.: Ludzie jednej wartości. „Życie Katolickie” 1986 nr 3 s. 48-54.
- W e r e s k a D.: Wychowanie do trzeźwości. „Materiały Problemowe” 1989 nr 7-8 s. 127-128.
- W e r y ń s k i H.: Z pozycji duszpasterskiej – przeciw alkoholizmowi. „Materiały Problemowe” 1977 nr 6 s. 81-86.
- W i c h e r W.: Walka z pijaństwem. „Homo Dei” 27:1958 nr 1 s. 123-124.
- W i e r z b i c k i T.: Abstynencja czy kultura picia. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 224-227.
- T e n ż e: Alkoholicy anonimowi. W: Zarys alkoholologii. Red. M. Lisowski. Kraków 1965 s. 200-213.
- T e n ż e: Subkultura pijaństwa i alkoholizmu w pamiętnikach młodego pokolenia wsi Polski Ludowej. „Trzeźwymi bądźcie” 2:1984 nr 1 s. 12-17; nr 2 s. 13-20; nr 3 s. 12-17.
- W i ś n i o w o l s k i J.: Duszpasterstwo trzeźwościowe w opinii psychologa. „Ateneum Kapłańskie” 66:1974 z. 2 nr 394 s. 202-208.
- W o l n i e w i c z ó w n a C.: Idea abstynencka w stowarzyszeniach młodzieży polskiej. Poznań 1930.
- W ó j c i k S.: Kapłan wobec problemu alkoholizmu. „Homo Dei” 46:1977 nr 2 s. 200-204.

- Wspomnienia Anonimowych Alkoholików. „W drodze” 1985 nr 11-12 s. 106-141.
- Z racji sierpniowego wezwania do abstynencji i trzeźwości – list Biskupów polskich. „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 1993 nr 9 s. 282-285.
- Z a r y c h S.: Czego oczekuje duchowieństwo od laikatu w walce z pijaństwem i alkoholizmem. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1977 nr 5-6 s. 123-128.

IV. FORMY I METODY PRACY DUSZPASTERSTWA TRZEŻWOŚCI

- Akcja trzeźwości w Wielkim Poście. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1961 nr 2 s. 21-22.
- Akcja trzeźwościowa w okresie Wielkiego Postu. „Gorzowskie Wiadomości Kościelne” 1960 nr 1 s. 15-27.
- Akcja trzeźwościowa w Adwencie. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1961 nr 7-8 s. 147-148.
- Akcja trzeźwości w związku z uroczystością I Komunii św. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1962 nr 3 s. 75-76.
- Akcja wstrzeźliwości. „Warmińskie Wiadomości Diecezjalne” 1960 nr 1 s. 51-52.
- Akcja trzeźwości w związku z I Komunią św. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1972 nr 2 s. 60-61.
- Alkoholizm. „Katecheta” 1970 nr 6 s. 271-275.
- Alkoholizm w kulturze i obyczaju. Red. J. Górski, K. Mroczkowski. Warszawa 1972.
- Apostolat trzeźwości. „Wrocławskie Wiadomości Diecezjalne” 1958 nr 1 s. 12-14.
- A u g u s t y n o w i c z J.: „Trzeźwościowa” Droga Krzyżowa. „Miesięcznik Pasterski Płocki” 1994 nr 3 s. 184-189.
- B a b u l s k i S.: Katecheza w służbie trzeźwości. „Katecheta” 1984 nr 1 s. 17-19.
- B a r t o s J.: Rekolekcje trzeźwościowe w diecezji sandomierskiej. „Homo Dei” 49:1980 nr 1 s. 62-65.
- Bądźcie trzeźwi (Materiały kaznodziejskie). Płock 1981.
- B e d n o r z H.: Duszpasterstwo trzeźwości. „Wiadomości Diecezjalne” 1977 nr 4-5 s. 100-102.
- „Biuletyn Domu Rekolekcyjnego Duszpasterstwa Trzeźwości w Zakroczymiu” Zakroczym 1978.
- B l a c h n i c k i F.: Nadzwyczajne duszpasterstwo trzeźwości. W: Zarys alkoholologii. Red. M. Lisowski. Kraków 1965 s. 171-189.
- C z ą s t k a A.: Zakładamy bractwa trzeźwościowe. „Homo Dei” 17:1948 nr 1 s. 96-101.
- D a w i c k a A.: Problem psychoterapii alkoholików w aspekcie życia rodzinnego. Lublin 1982 (mps BKUL).
- Dwanaście kroków AA i dwanaście Tradycji AA. „Trzeźwymi bądźcie” 4:1968 nr 2 s. 26.
- F a l e w i c z J.: Problem alkoholowy młodzieży. Symposium duszpasterstwa trzeźwości. Zakroczym 1975 (mps).

- G r a b s k a S.: Alkoholizm. W: Słownik teologiczny. T. 1. Red. A. Zuberbier. Katowice 1985 s. 20-21.
- J a k i e l S.: Praca trzeźwościowa w Adwencie. „Kronika Diecezji Przemyskiej” 1977 nr 5-6 s. 97.
- K a c z e w s k i J.: Misje trzeźwościowe – nowy model misji parafialnej. „Homo Dei” 44:1975 nr 3 s. 184-192.
- K i e n i e w i c z J.: Perspektywa parafialna Ruchu Trzeźwości. „Trzeźwymi bądźcie” 4:1986 nr 2 s. 11-16.
- K i r k s t e i n F.: Duszpasterstwo zwyczajne w służbie trzeźwości. W: Zarys alkoholologii. Red. M. Lisowski. Kraków 1965 s. 139-158.
- K o l i s k o D.: Praca trzeźwościowa w parafii. Zakroczym (mps). B.r.w.
- L e w i c z A.: Kongresy trzeźwościowe. „Wiadomości Archidiecezji Gnieźnieńskiej” 1994 nr 3-4 s. 169-171.
- L i s o w s k i M.: Materiały do akcji trzeźwościowej. Kraków 1985 (mps).
- M a z u r Z.: Przyrzeczenie trzeźwości z okazji pierwszego pełnego uczestnictwa we Mszy św. „Katecheta” 1976 nr 3 s. 125.
- M u n i a k J.: Nabożeństwo przebłagalne za grzechy pijaństwa. „Kronika Diecezji Włocławskiej” 1965 nr 3-4 s. 85-86.
- O s m ó l s k i W.: Przeprowadzenie przyrzeczeń trzeźwości i zapisów trzeźwości. „Homo Dei” 38:1969 nr 1 s. 133-138.
- P a w ł o w s k i A.: Pismo św. szkołą trzeźwości i abstinencji. „Biblioteka Kaznodziejska” 1977 nr 98 s. 65-68.
- P ę z i o ł T.: Koncepcja oddziaływania wychowawczego i krzewienia trzeźwości poprzez czasopismo „Powściągliwość i Praca” – 1898–1914. Lublin 1987 (mps BKUL).
- P y r e k J.: Groźne sygnały degradacji i samozniszczenia. „Katecheta” 1985 nr 6 s. 247-252.
- R a k H.: Przebudzenie religijne jako istotny element trwania w trzeźwości. „Wiadomości Archidiecezjalne” 1993 nr 8 s. 395-399.
- S z k o p o w i e c R.: Działalność charytatywno-społeczna oo. Franciszkanów Konwentualnych w Polsce w latach 1939–1945. Lublin 1980 (mps BKUL).
- Ś l e d z i ń s k i J.: Apostolstwo i trzeźwość jako wyraz ożywionego życia we wspólnocie parafialnej. „Biblioteka Kaznodziejska” 1979 nr 102 s. 17-20.
- T r o s z y ń s k i M.: Alkohol a potomstwo. Warszawa 1965.
- W o r o n o w i c z B.: Kościelne poradnictwo trzeźwościowe. „Trzeźwymi bądźcie” 2:1984 nr 3 s. 26-27.
- W o y d y ł ł o E.: Początek drogi. Warszawa 1991.
- T e n ż e: Wybieram wolność czyli rzecz o wyzwoleniu się z uzależnień. Warszawa 1991.
- W r o n i s z e w s k i M.: Duszpasterstwo wobec pijaństwa i alkoholizmu. „Więź” 1975 nr 9 s. 138-142.
- Wystąpienie z okazji 15-lecia Klubu. Tarnów 1985 (mps Arch. Klubu „Odnowa”).
- Z a w i t k o w s k i D.: Trzeźwościowe nauki rekolekcyjne. Zakroczym 1980.